

Broj: 463/23

Datum: 30.03.2023. godine

Na osnovu člana 53. stav 1. tačka p) Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 30/09, 29/18, 16/20 i 44/22) i člana 21. stav 1. Statuta Visokoškolske ustanove Univerziteta „Privredna akademija“ Brčko distrikt BiH, Senat na sjednici održanoj dana 30.03.2023. donosi

PROGRAM ZA OSPOSOBLJAVANJE NADZORNIKA TEHNIČKE ISPRAVNOSTI VOZILA

SVRSISHODNOST PROGRAMA USAVRŠAVANJA

Usvajajući uslove koji se traže za nadzornike tehničke ispravnosti vozila i kriterijume ko sve može biti nadzornik, kao i svjetske i evropske tendencije za postizanjem višeg standarda u obrazovanju nadzornika, nameće se potreba za definisanjem: uslova upisa i usavršavanja nadzornika, nastavnih planova i programa usavršavanja, materijalnih i kadrovskih uslova i završnog stručnog ispita.

CILJ PROGRAMA USAVRŠAVANJA

Temeljni cilj obrazovanja nadzornika tehničke ispravnosti vozila jeste da se dobije kvalitetno osposobljen i stručno obrazovan kadar koji ima primjerena znanja, vještine i sposobnosti kako bi iste koristio u obavljanju poslova nadzornosti tehničke ispravnosti vozila, a koja se manifestuje u:

- Usvajanje znanja o saobraćajnim propisima i bezbjednosnim pravilima,
- Znanje o potrebi formiranja i razvijanja pozitivnih stavova vozača u duhu etike, ekologije i tehničke ispravnosti vozila,
- Usvajanje znanja o vozilu, uređajima i opremi od posebnog značaja za bezbjednost u saobraćaju,
- Uvod u osnovne karakteristike procesa tehničkog pregleda,
- Praktična obuka za neposredni tehnički pregled,

- Usvajanje potrebnih znanja o primjeni odgovarajućih metoda rada i organizacije procesa.

MINIMALNI USLOVI ZA UKLJUČIVANJE U PROGRAM USAVRŠAVANJA

U program usavršavanja za nadzornika tehničke ispravnosti vozila, mogu se upisati osobe koje imaju:

- završena stručna sprema za zanimanje automehaničar ili autoelektričar,
- najmanje dvije godine iskustva u održavanju motornih vozila,
- vozačkom dozvolom za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije.

STEPEN SLOŽENOSTI PREMA NKZ-u

Nadzornik ispravnosti upotrebe drumskih i željezničkih vozila vrši preglede vozila u cjelini i preglede pojedinih (kontrolni dio, kočnice, svjetla, signalizacija, izduvne gasove itd.) i propisanu opremu, te prema određenim standardima i dozvoljenim odstupanjima odobravaju upotrebu za potrebe ličnog ili javnog prijevoza. Stoga se ovom zanimanju može dodijeliti šifra zanimanja 3152.11.4, nadzornik tehničke ispravnosti vozila

ORGANIZACIJA PROCESA USAVRŠAVANJA

MOGUĆI NAČINI IZVOĐENJA NASTAVE

Usavršavanje se može steći pohađanjem redovne nastave. Redovna nastava će se izvoditi u određene dane u sedmici i mjesecu prema utvrđenom planu rada i rasporedu sati. Dozvoljeno radno opterećenje polaznika iznosi najviše 4 sata na dan. Polaznici su obavezni pohađati nastavu.

Usavršavanje se može sticati konsultativno – instruktivnom nastavom, a za određenu grupu polaznika organizuje se i izvodi na osnovu izvršenog nastavnog plana i programa kojim su utvrđeni sadržaji, grupne i pojedinačne konsultacije, njihovo trajanje i raspored s planom ispitnih rokova.

Konsultativno – instruktivna nastava izvodi se po posebnom programu s manjim brojem sati od fonda sati nastave utvrđenog temeljnim nastavnim planovima i programima, s tim da taj broj sati ne može biti manji od 50% redovne nastave. Polaznik je obavezan prisustvovati grupnim i pojedinačnim konsultacijama.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Struktura okvirnog nastavnog plana – nastavni predmeti, redoslijed predmeta i broj sati za pojedeni nastavni predmet u redovnoj nastavi, prikazani su u Tabeli 1.

Tabela 1. Pregled nastavnih predmeta – redovna nastava

Rb	NASTAVNI PREDMETI	BROJ SATI
1.	POZNAVANJE PROPISA O TEHNIČKIM PREGLEDIMA VOZILA I NAČINU OBAVLJANJA TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA	40 SATI
2.	POZNAVANJE VOZILA	60 SATI
3.	POZNAVANJE PROPISA O REGISTRACIJI VOZILA	20 SATI
4.	POZNAVANJE PROPISA O ODGOVORNOSTI NADZORNIKA I STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA	20 SATI
5.	PRAKTIČNA NASTAVA	300 SATI
	UKUPNO:	440 SATI

Struktura okvirnog nastavnog plana – nastavni predmeti, redoslijed predmeta i broj sati za pojedeni nastavni predmet u konsultativnoj – instruktivnoj nastavi, prikazani su u Tabeli 2.

Tabela 2. Pregled nastavnih predmeta – konsultacije

Rb	NASTAVNI PREDMETI	KONZULTACIJE	
		GRUPE	POJEDINAČNE
1.	POZNAVANJE PROPISA O TEHNIČKIM PREGLEDIMA VOZILA I NAČINU OBAVLJANJA TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA	20 SATI	20 SATI
2.	POZNAVANJE VOZILA	30 SATI	30 SATI
3.	POZNAVANJE PROPISA O REGISTRACIJI VOZILA	10 SATI	10 SATI

4.	POZNAVANJE PROPISA O ODGOVORNOSTI NADZORNIKA I STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA	10 SATI	10 SATI
5.	PRAKTIČNA NASTAVA	300 SATI	-
	UKUPNO:	370 SATI	70 SATI

TRAJANJE USAVRŠAVANJA

Izvođenje programa usavršavanja prema nastavnom planu i programu traje u fondu od 300 nastavnih sati.

POLAGANJE ISPITA

Nakon realizirane nastave za svaki nastavni predmet polaže se ispit.

ZAVRŠETAK PROGRAMA USAVRŠAVANJA

Na kraju usavršavanja polaznik koji položi ispite iz svih nastavnih predmeta može se prijaviti za polaganje završnog ispita.

Završni ispit polaže se pred komisijom, u skladu s odredbama zakona i drugih propisa kojima se uređuje polaganje završnog ispita. Polaznik koji uspješno završi program obuke izdaje se potvrda o usavršavanju.

ZAVRŠNI STRUČNI ISPIT

Polaznik koji je položio ispite iz svih nastavnih predmeta koji su utvrđeni nastavnim planom i programom, polaže završni stručni ispit. Na završnom ispitu mora pokazati da je stručno osposobljen za nadzornika tehničke ispravnosti. Završni ispit polaže se nakon obuke za grupu polaznika, a i izvan toga u utvrđenim rokovima od strane škole.

Završni ispit polaže se pred komisijom. Završni ispit može prijaviti polaznik koji je položio sve ispite utvrđene nastavnim planom i programom. Prije završetka obuke, polaznik stručnog usavršavanja za nadzornika tehničke ispravnosti samostalno ili u dogovoru sa mentorom bira jednu od utvrđenih ili ponuđenih tema za izradu završnog stručnog rada. Izuzetno, ako to okolnosti zahtijevaju, mentor može ograničiti broj kandidata u izboru tema za završni ispit.

Završni rad polaznik izrađuje samostalno, prema odabranim tezama i uputstvima mentora.

Završni se rad predaje mentoru na pregled do roka koji utvrdi škola.

Nakon što mentor prihvati završni rad, student ima pravo prijaviti završni ispit.

Pismeni dio završnog ispita

Pismeni dio završnog ispita plaže se grupno, a u prisustvu bar jednog člana ispitne komisije i traje jedan nastavni sat. Tema pismenog dijela završnog ispita je:

- poznavanje Zakona o bezbjednosti na putevima,

- poznavanje Pravilnika o tehničkim pregledima,
- poznavanje Pravilnika o registraciji.

Pitanja iz poznavanja navedenih zakona i propisa za pismeni završni ispit priprema mentor za svaku grupu posebno. Broj pitanja obično se ocjenjuje sa po jednim bodom, a učesnici moraju tačno odgovoriti na najmanje 17 pitanja.

Praktični dio završnog ispita

Praktični dio završnog ispita ili praktično izvođenje završnog rada polaznik izvodi u stanici za tehnički pregled ispred najmanje dva člana ispitne komisije.

Usmeno obrazloženje teme završnog ispita

Polaznik koji ima pozitivnu ocjenu u praktičnom dijelu završnog ispita, pristupa usmenom dijelu ispita. Usmeni ispit obično traje do 30 minuta. Ispitna komisija se sastoji od tri člana od kojih je jedan mentor studenta.

Zaključna ocjena na završnom ispitu utvrđuje se na osnovu znanja i vještina polaznika i sposobnosti primjene teorijskih znanja u praksi. Na završnom ispitu polaznici se ocjenjuju odličnim, veoma dobrim, dobrim, dovoljnim i nedovoljnim. Za polaznika koji je ocjenjen kao nedovoljan u jednom od dijelova završnog ispita, ispit se prekida, konačna ocjena je nedovoljna i student se upućuje da ponovo položi završni ispit, otkazujući sve prethodno pozitivno ocijenjene dijelove završnog ispita.

Polaznik se ponovo upućuje na polaganje završnog ispita. Kako bi položio završni ispit mora ponovo pokrenuti novu temu za završni ispit.

Polaznik koji je položio završni ispit dobija potvrdu o stručnom usavršavanju za nadzornika tehničke ispravnosti.

O završnom ispitu vodi se zapisnik koji potpisuju svi članovi ispitne komisije.

OKVIRNI NASTAVNI PROGRAM

Naziv nastavnog predmeta:

POZNAVANJE PROPISA O TEHNIČKIM PREGLEDIMA VOZILA I NAČINU OBAVLJANJA TEHNIČKIH PREGLEDA VOZILA

Cilj izučavanja:

Cilj izučavanja predmeta je da svi polaznici usvoje znanja propisa o tehničkim pregledima, te načinu na koji se treba obavljati tehnički pregled na vozilima.

1. redovni tehnički pregled vozila sa ispitivanjem izduvnih gasova,
2. izvanredni tehnički pregledi vozila,
3. ovlaštenja i dužnosti organizacija koje obavljaju tehnički pregled i ispitivanje vozila kao i kontrolu,
4. uslovi za obavljanje tehničkih pregleda vozila,
5. evidencija, obrada podataka i izvještaj o tehničkim pregledima vozila,
6. preventivni tehnički pregled vozila.

UPUTSTVO ZA REALIZACIJU

Predmet se realizuje kroz predavanja. Kroz predavanja je s polaznicima potrebno detaljno obraditi sve tematske cjeline.

Ispit iz Poznavanje propisa o tehničkim pregledima vozila i načinu obavljanja tehničkih pregleda vozila polaže se usmeno i praktično.

Na praktičnom dijelu ispita posebno se ispituju sljedeće teme:

1. tehnički pregled motocikala, automobila, autobusa, motornih vozila sa prikolicom, prijem i registracija vozila,
2. pregled vozila, zaključivanje tehničkog pregleda, prijavljivanje grešaka, otvaranje i izdavanje dokumenata.

MATERIJALNI USLOVI

Za realizaciju ovoga predmeta potrebna je posebno uređena učionica.

KADROVSKI UVJETI

Nastavu mogu izvoditi:

- Diplomirani inženjer saobraćaja koji ima licencu za nadzor tehničke ispravnosti najmanje tri godine,
- Diplomirani mašinski inženjer koji ima dozvolu za nadzornika tehničke ispravnosti najmanje tri godine,
- Diplomirani pravnik koji ima vozačku dozvolu «B» kategorije najmanje pet godina.

LITERATURA

Zakon o bezbednosti u drumskom saobraćaju,
Pravilnik o tehničkim pregledima,
Pravilnik o registraciji.

Naziv nastavnog predmeta:

POZNAVANJE VOZILA

Cilj izučavanja:

Cilj izučavanja predmeta je da polaznici steknu znanje strukture motornog vozila i uređaja i opreme na vozilu koji su od posebnog značaja za bezbjednost u saobraćaju.

1. vrste vozila i definicija,
2. motori, glavni dijelovi i princip rada,
3. noga (cilindar),
4. klip, klipnjača, radilica sa zamajačem,
5. mehanizam za mjerenje vremena,
6. hlađenje motora,
7. podmazivanje motora,
8. dovod goriva, napajanje,
9. rasplinjač, ubrizgavanje goriva,
10. kvačilo,
11. mjenjač,
12. kardanski menjač,
13. diferencijal,
14. prednje i zadnje vješanje (osovine, opruge, amortizeri, točak, gume) ,
15. šasija, nadgradnja, samonosiva karoserija,
16. uređaj za upravljanje,
17. uređaji za zaustavljanje,
18. akumulator,
19. generator,
20. električni starter,
21. električni prekidač,
22. sistem za paljenje motora,
23. uređaji za osvjetljenje i svjetlosnu signalizaciju,
24. uređaji za zvučnu signalizaciju,
25. uređaji za normalnu vidljivost,
26. električni osigurači,
27. uređaji za upravljanje i signalizaciju,
28. buka vozila,
29. izduvni sistem, analiza izduvnih gasova,
30. sredstva za odleđivanje i odmrzavanje vjetrobranskog stakla, uređaji za grijanje i ventilaciju kabine i putničkih kabina,
31. vrata, prekrivači i zatvarači,
32. branici i blatobrani,

33. priključci sigurnosnih pojaseva i sigurnosni pojasevi,
34. uređaji za osiguranje vozila od neovlaštene upotrebe,
35. uređaji za spajanje vučnih i priključnih vozila,
36. oprema vozila,
37. standardi za vozila, uređaje i opremu vozila.

UPUTSTVO ZA PRIMJENU

Ispit iz Poznavanje vozila polaže se pismeno i usmeno. Uslov za pristup pismenom dijelu ispita je dostavljen stručni rad. Stručni rad se podnosi u pisanom obliku. Stručni rad se brani usmeno pred nastavnikom. Pozitivna ocjena na pismenom dijelu ispita uslov je za usmeni dio ispita, koji se ostvaruje odbranom stručnog ispita. Pitanja za pismeni dio ispita definiše nastavnik prema programu.

MATERIJALNI USLOVI

Za realizaciju ovog predmeta potrebna je posebno uređena učionica.

KADROVSKI USLOVI

Nastavu mogu izvoditi:

- Diplomirani inženjer saobraćaja,
- Diplomirani inženjer mašinstva.

LITERATURA

Zakon sigurnosti saobraćaja na putevima,
Pravilnik o tehničkim uslovima na vozilima u saobraćaju na putevima,
Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema za pogon motornih vozila na plin.

Naziv nastavnog predmeta:

POZNAVANJE PROPISA O REGISTRACIJI VOZILA

1. registracija vozila,
2. uslovi i postupak registracije vozila,
3. promjene u odnosu na registrovano vozilo,
4. evidencija o registrovanim vozilima,

5. saobraćajna dozvola, knjiga vozila, kartica tehničke ispravnosti lake prikolice,
6. registarske tablice,
7. popunjavanje registracionog formulara i drugi obrasci koji se koriste tokom registracije vozila.

UPUTSTVO ZA REALIZACIJU

Ispit iz Poznavanje propisa o registraciji vozila polaže se pismeno i usmeno. Uslov za pristup pismenom dijelu ispita je dostavljen stručni rad. Stručni rad se dostavlja u pisanom obliku. Stručni rad se brani usmeno pred nastavnikom. Pozitivna ocjena na pismenom dijelu ispita uslov je za usmeni dio ispita, koji se ostvaruje odbranom stručnog ispita. Pitanja za pismeni dio ispita definiše nastavnik prema programu.

MATERIJALNI USLOVI

Za realizaciju ovoga predmeta potrebna je posebno uređena učionica.

KADROVSKI USLOVI

Nastavu mogu izvoditi:

- Diplomirani inženjer saobraćaja koji ima licencu za nadzor tehničke ispravnosti najmanje tri godine,
- Diplomirani mašinski inženjer koji ima dozvolu za nadzornika tehničke ispravnosti najmanje tri godine,
- Diplomirani pravnik koji ima vozačku dozvolu «B» kategorije najmanje pet godina

LITERATURA

Zakon sigurnosti saobraćaja na putevima,
Pravilnik o registraciji vozila,
Pravilnik o tehničkim pregledima,
Pravilnik o tehničkim uslovima na vozilima u saobraćaju na putevima.

Naziv nastavnog predmeta:

POZNAVANJE PROPISA O ODGOVORNOSTI NADZORNIKA I STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA

1. kaznena odgovornost nadzornika i drugih odgovornih osoba u stanicama za tehnički pregled vozila,
2. prekršajna odgovornost,
3. odgovornost radnika za štetu.

UPUTSTVO ZA REALIZACIJU

Ispit iz Poznavanje propisa o odgovornosti nadzornika i stanica za tehnički pregled vozila polaže se usmeno. Pitanja za usmeni dio ispita definiše nastavnik prema programu.

MATERIJALNI USLOVI

Za realizaciju ovoga predmeta potrebna je posebno uređena učionica.

KADROVSKI USLOVI

Nastavu mogu izvoditi:

- Diplomirani inženjer saobraćaja koji ima licencu za nadzor tehničke ispravnosti najmanje tri godine,
- Diplomirani inženjer mašinstva koji ima najmanje tri godine licencu za nadzornika tehničke ispravnosti,
- Diplomirani pravnik koji ima vozačku dozvolu «B» kategorije najmanje pet godina

LITERATURA

Zakon sigurnosti saobraćaja na putevima,
Zakon o obveznim odnosima,
Zakon o prekršajima,
Zakon o zaštiti na radu,
Pravilnik o registraciji vozila,
Pravilnik o tehničkim pregledima.

PREDSJEDNIK SENATA